

ORIIDEN HYVÄKSYMINEN JALOSTUKSEEN

**RATSUSUUNNALLE JA PIENHEVOSSUUNNALLE
RATSASTETTAVUUSKOKEELLA HYVÄKSYTTÄVÄT
SUOMENHEVOSORIIT**

HIPPOS

**© SUOMEN HIPPOS RY
2024**

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISIÄ OHJEITA.....	3
1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet.....	3
1.2 Orinäyttelyyn ilmoittautuminen.....	3
1.3 Oriiden maksut vuonna 2024.....	3
1.4 Hevosten majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus.....	3
1.5 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö.....	4
1.6 Hevosen ja ratsastajan varusteet.....	4
1.7 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot.....	4
1.8 Valitusoikeus.....	4
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN.....	5
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS.....	5
3.1 Terveystilan tarkastus ja mittaus.....	5
3.2 Röntgenkuvaus sekä hammas- ja purentatarkastus.....	5
3.3 Rokotusmääräykset.....	6
4. RAKENNEARVOSTELU.....	6
5. SUORITUSKOKEET.....	6
5.1. Ratsusuunnalle esitettävät oriit.....	6
5.2 Pienhevossuunnalle ratsastettavuuskokeella esitettävät oriit.....	7
5.3 Luonteen arviointi.....	8
5.4 Pisteytys ja palkitseminen.....	8
6. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS.....	8
7. ALUSTAVA AIKATAULU.....	8
8. MUISTILISTA.....	8

LIITTEET

Liite 1 Jalostusoriin röntgen-, hammas- ja purentatutkimus

Liite 2 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 1 4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016

Liite 3 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016

Liite 4 Suomenhevosten irtohypytys

Liite 5 R-oriiden esterata ja minimikorkeudet

Liite 6 P-oriiden esterata ja minimikorkeudet

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita perimältään parhaimmat hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Oriiden jalostukseen hyväksyminen perustuu jalostusohjesäännössä määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmään. Jalostettavina ominaisuuksina ovat terveys, suoritusominaisuudet, rakenne ja luonne. On erittäin tärkeää tuoda hevonen tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta hevosella on mahdollisuus näyttää kykynsä.

Terveystilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Lisäksi röntgenkuvauksessa tutkitaan oriin luuston terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

Suomenhevosoriiden osalta tärkeää jalostukseen hyväksymisessä ovat jalostussuunnan asettamat suoritusvaatimukset.

Oriin jalostusarvioinnissa noudatetaan voimassa olevaa jalostusohjesääntöä. Jalostusohjesäännössä määritellään minimivaatimukset oriin polveutumiselle, terveydelle, rakenteelle ja suorituskyvyille. Hevosen jalostuksellisen arvioinnin suorittavat Suomen Hippos ry:n nimeämät tuomarit (eläinlääkärit, rakennearvostelijat, este- ja koulutuomarit sekä testiratsastaja).

Tarkemmat tiedot oriiden jalostukseen hyväksymisestä on esitetty jalostusohjeselmassa.

<https://www.hippos.fi/kasvatus/kantakirjarodut-ja-jalostusoihesaannot/jalostusohjelmat/>

1.2 Orinäyttelyyn ilmoittautuminen

Orinäyttelyyn ilmoitaudutaan Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterin kautta määräpäivään mennessä. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset.

Ilmoittautumisen yhteydessä näyttelymaksusta lähetetään lasku, joka tulee olla maksettuna eräpäivään mennessä, jotta hevonen voi osallistua näyttelyyn.

Ilmoittautumisen yhteydessä on myös toimitettava oriin

mahdolliset kilpailutulokset, sekä muut arvosteluun vaikuttavat asiat.

Oriin ilmoittajan vastuulla on, että orilautakunnalla on käytössään kaikki ajankohtainen tieto oriista.

HUOM! Katalogiin tarvittava oriin **rakennekuva** (mielellään sivusta, koko hevosen kuva) **tulee toimittaa 26.2.2024 mennessä sähköpostitse osoitteeseen pirje@hippos.fi**. Kuvan lähettäjä vastaa kuvan käyttöoikeuksista. Määräpäivän jälkeen lähetettyjä kuvia ei huomioida.

Kuva 1. Esimerkkikuva katalogiin tulevasta oriin rakennekuvesta.

1.3 Oriiden maksut vuonna 2024

Suomenhevosoriiden jalostusarvostelu
Ratsu- ja pienhevosoriit (ratsastettavuus) 400 €

Ilmoittautumisajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan 50 % maksusta vain eläinlääkärintodistusta vastaan. Vaihtoehtoisesti hevonen voidaan samalla maksulla siirtää esitettäväksi toisessa jalostusarvostelutilaisuudessa (vuoden kuluessa). Ennen ilmoittautumisajan päättymistä perutut ilmoittautumiset eivät aiheuta kuluja.

1.4 Hevosten majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus

Oriin omistaja huolehtii itse hevosensa mahdollisesta karsinavarauksesta ja maksusta Hevosopistolla. Majoituspaikkavaraukset tehdään suoraan Hevosopistolle sähköisesti:

<http://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/>
Lisätietoja reception@hevosopisto.fi tai puh. 02 76021

Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. **Oriin on oltava suitsittuna**, kun sitä liikutetaan

tapahtumapaikalla. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla.

Oriiden **esittäjillä ja avustajilla** on kaikissa arvostelutilanteissa oltava kypärä päässä. **Kypärän käyttö on pakollista aina oriita liikuteltaessa.**

Oriiden **valokuvaaminen** tapahtuu erikseen merkityllä alueella aikataulussa ilmoitettuna ajankohtana, yleensä heti rakennearvostelun jälkeen. Huolehdittehan, että ori tulee kuvattua Suomen Hippoksen valokuvaajan toimesta.

Eläinlääkäri on paikalla oritestien ajan, muutoin palvelee päivystävä eläinlääkäri. Testien ajan paikalla on ensiapuhenkilökunta, muina aikoina päivystävä ensiapu.

Hevosopiston alueella liikuttaessa tulee noudattaa Hevosopiston turvallisuus- ja toimintaohjeita, jotka löytyvät osoitteesta

<https://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/turvallisuus-ja-toimintaohjeet/>

Hevosopiston aluekartta löytyy osoitteesta

<https://www.hevosopisto.fi/kartta/>

Huomioithan myös tapahtuman aikana voimassa olevat koronaohjeistukset.

1.5 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Oripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkintämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Lääkintäohje ja ohjeelliset varoajat löytyvät osoitteesta

<https://www.hippos.fi/tiedostot/laakintaohje/>

Päihtynyt ei saa käsitellä hevosta tapahtuma-alueella testin aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa tapahtuma-alueelta.

1.6 Hevosen ja ratsastajan varusteet

Eläinlääkärintarkastus, mittaus ja rakennearvostelu

Esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Hevosella ei saa olla suoja. Avustajan käyttö on suositeltavaa mittauksessa ja eläinlääkärintarkastuksessa.

Askellajikoe

Oriin omalla ratsastajalla tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukainen ratsastuspuku. Kannukset ovat vapaaehtoiset.

Kannuksia käytettäessä niiden tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaiset. Askellajikokeessa hevonen tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Apuohjat, suojat ja pintelit eivät ole sallittuja. Raippa on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaisesti nuorilla hevosilla (7-vuotiaat tai sitä nuoremmat). Ohuesta materiaalista valmistettu korvahappu on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaan. Se saa olla valmistettu äänieristävästä materiaalista, mutta sitä ei saa käyttää peittääkseen korvatulppia. Korvahappu ei saa sisältää mitään painavaa eikä se saa olla kiinnitetty turparemmiin.

Estekoe

Ratsastajalla tulee olla SRL:n estekilpailusääntöjen mukainen asu. Estekokeessa hevosen tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Martingaalin (vapaaajuoksuinen renkain) ja/tai rintaremmien sekä vatsapanssarin käyttö on sallittua. Ohuesta materiaalista valmistettu korvahappu on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaan. Se saa olla valmistettu äänieristävästä materiaalista, mutta sitä ei saa käyttää peittääkseen korvatulppia. Korvahappu ei saa sisältää mitään painavaa eikä se saa olla kiinnitetty turparemmiin. Etujaloissa on sallittua jännesuojien käyttö. Takajaloissa sallitaan SRL:n nuorten hevosten estesääntöjen mukaiset suojat.

Suomen Hippoksen nimeämä steward tarkistaa oriiden varusteet suoritusten jälkeen.

1.7 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriin jalostukseenkäytön ehtona on vapauttava röntgenlausunto yhden kerran ennen ensimmäistä jalostukseen hyväksymistä. Lisäksi orilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseenkäytölle. Oriin jalostuskäytön ehtoihin kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito.

1.8 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu voimassa olevan jalostusohjesäännön ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n jalostusvaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia tilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan. Muut

arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN

Näyttelyyn osallistuva ori ilmoitetaan kansliaan viimeistään tuntia ennen oman ryhmän aloitusaikaa. Hevosena **passi tarkastetaan eläinlääkärintarkastuksessa.**

Hevosella **tulee olla oma numerolappu**, joka kiinnitetään hevosen varusteisiin. Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätetään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriinpitäjä haluaa jättää lautakunnan tiedoksi.

3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS

3.1 Terveystilan tarkastus ja mittaus

Orinäyttelyssä kaikille oriille tehdään laaja terveystilantarkastus. Hevosten tunnistustiedot tarkistetaan terveystilan tarkastuksen yhteydessä Suomen Hippoksen nimeämän henkilön toimesta.

Orilautakunnan eläinlääkäri antaa sanallisen arvostelun oriin terveystilasta. Jalkojen terveyden arvioinnissa kiinnitetään huomiota hevosen jalkojen kestävyteen, sekä mahdollisiin vammoihin, virheellisyyksiin tai vikoihin.

Eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä hevonen juoksetetaan suoralla kovalla alustalla sekä ympyrällä pehmeällä alustalla. Arvostelulautakunta voi arvioida hevosen liikkeiden säännöllisyyttä suoralla juoksutuksen yhteydessä.

Hevoset mitataan lautakunnan jäsenten toimesta. Oriista mitataan säkäkorkeus, lautaskorkeus, rungon pituus, rinnan leveys, rinnan syvyys ja etusäären ympärys. Korkeusmitoista vähennetään kengät ja hokit. Hevosista määritellään myös kuntoluokka asteikolla 1-5.

Kavioiden arvostelu suoritetaan myös mittauksen yhteydessä kovalla alustalla. Kavioiden arvostelua varten kavion pohja tulee olla nähtävissä. Kavioiden arvostelussa hevosella ei saa olla pohjan ja säteen peittäviä pohjallisia tai kenkiä. Suorituskokeissa hevonen saa olla kengitetty SRL:n kilpailusääntöjen mukaisesti.

Terveystilan tarkastukseen hevonen tuodaan

suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava vähintään neljän metrin pituinen liina. Terveystilan tarkastuksessa oriin mukana saa olla esittäjä sekä yksi avustaja. **Hevonen esitetään terveystilan tarkastuksessa harja ja häntä avoimena kesäihottumaoireiden tarkastusta varten.** Suorituskokeissa (askellaji- ja estekoe sekä testiratsastus) harja ja häntä saavat olla letitettyinä.

Kaikista jalostusarvostelussa hyväksyttävistä oriista tulee toimittaa todistus kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta jalostusarvostelua seuraavan kesän heinä-syyskuun aikana. Mikäli ilmoittautumisen yhteydessä on mainittu, että hevosella on kesäihottuma tai siihen viittaavia oireita, ei todistusta tarvitse toimittaa.

Terveysvaatimukset löytyvät jalostusohjelmasta <https://www.hippos.fi/tiedostot/jalostusohjelma-suomenhevoset/>

3.2 Röntgenkuvaus sekä hammas- ja purentatarkastus

Kaikki jalostusoriit on röntgenkuvattava **ennen orinäyttelyä.** Röntgenkuvaus tulee toimittaa Suomen Hippokseen **viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä**, josta ne toimitetaan eteenpäin lausuntoa varten.

Mikäli kuvia ei ole toimitettu määräajassa, Suomen Hippoksella on oikeus julkaista ori näyttelyyn osallistujana vaikka eläinlääkäri ei olisi antanut vapauttavaa päätöstä röntgenkuvista. Ori voidaan tässä tapauksessa poistaa näyttelystä röntgenlöydösten johdosta, vaikka ori olisi ennakkoon ilmoitettu näyttelyyn osallistujana.

Suomenhevosoriiden ilmoittautumistiedot ovat julkisia. Kaikkien näyttelyyn ilmoittautuneiden oriiden röntgenlausunnot julkaistaan, vaikka löydökset olisivat jalostusohjelman mukaan hylkäävät. Hylkääviä röntgenlöydöksiä ovat osteokondroosimuutokset tai muut nivelen kasvuhäiriöt sekä 4–5 asteen kavioruston luutumattomat. Oriin näyttelytulokseksi merkitään tässä tapauksessa hylätty. Jalostusohjelman mukaisesti ori voidaan kuitenkin hyväksyä ilman palkintoa, mikäli ori täyttää vähintään I palkinnon vaatimukset jalostusohjelman mukaisin suuntakohtaisin ehdoin.

Röntgenkuvaus voidaan tehdä aikaisintaan vuosi ennen orinäyttelyä.

Röntgenkuvauksen yhteydessä tarkistetaan oriin hampaat ja purenta. Tarkastuksesta täytetään hammastarkastuspöytäkirja, johon löydökset kirjataan. Pöytäkirja toimitetaan Suomen Hippokseen

ilmoittautumisen yhteydessä.

Liite 1 Jalostusoriin röntgen-, hammas- ja purentatutkimus

3.3 Rokotusmääräykset

1.1.2024 alkaen Hippoksen tamma- ja varsanäyttelyihin, sekä oriiden jalostusarvostelutilaisuuksiin osallistuvilla hevosilla tulee olla Hippoksen näyttelysääntöjen mukaisesti voimassa oleva rokotussuoja:

- Kalenterivuonna 1v täyttävällä tai sitä vanhemmalla hevosella tulee olla vähintään kaksi perusrokotetta annettuna.
- Toinen perusrokote tulee antaa 21–92 vrk:n kuluessa ensimmäisestä perusrokotteesta.
- Viimeisimmän rokotteen antamisesta tulee olla kulunut vähintään 5 vrk ja enintään 365vrk.

Suomen Ratsastajainliiton sääntöjen mukaisesti rokotettujen oriiden rokotukset ovat myös näyttelysääntöjen mukaiset.

Kilpailuissa ja muissa tapahtumissa käytettävät rokotusohjelmat voivat poiketa Hippoksen näyttelyissä käytössä olevasta rokotusohjelmasta. Tarkistathan rokotusohjelmaa suunnitellessa, että se noudattaa myös lajikohtaisia vaatimuksia.

4. RAKENNEARVOSTELU

Rakennearvostelu suoritetaan sille osoitetussa paikassa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen orin liikkeen säännöllisyys esitetään tarvittaessa suoralla lautakunnan ohjeiden mukaisesti käynnissä ja ravissa mikäli tuomarit eivät ole tehneet tätä eläinlääkärin tarkastuksen yhteydessä. Lopuksi ori asetetaan tuomareiden pyynnöstä seisomaan.

Rakennearvostelussa oriista arvioidaan sanallisesti tyypit (laatutyyppi, rotutyyppi ja sukupuoli), runko, jalka-asennot ja liikkeen säännöllisyys sekä kaviot. Rakennepisteitä annetaan 4-10 seuraavista arvostelukohdista, puolikkaita pisteitä voidaan käyttää: laatutyyppi, runko, jalka-asennot ja liikkeen säännöllisyys, jalkojen terveys ja kaviot. Jalkojen terveyden pisteyttää ja arvostelee sanallisesti eläinlääkäri.

5. SUORITUSKOKEET

Kaikki suomenhevosoriit osallistuvat suorituskokeeseen. Ratsusuunnalle tarjottavien oriiden

kokeeseen kuuluvat askellajikoe, estekoe sekä testiratsastus. Pienhevostet voidaan jalostusarvostella ratsastettavuus- tai ajettavuuskokeella. Ajettavuuskokeen suorittaville on oma oriohjeensa. Pienhevosten ratsastettavuuskokeeseen kuuluvat askellajikoe, estekoe sekä testiratsastus.

5.1. Ratsusuunnalle esitettävät oriit

5-vuotiaan ja sitä vanhemman oriin tulee olla saavuttanut jalostusohjelmassa asetetut kilpailutulosvaatimukset osallistuakseen jalostusarvosteluun.

Jalostusarvostelutilaisuudessa R-suunnan oriin tulee suorittaa askellajikoe, irtohypytyksen/estekoe ja testiratsastus.

Ori saa sanallisen arvion kunkin osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan, kun koko testi on suoritettu.

Kilpailutulosvaatimukset näyttelyyn osallistumiseksi löytyvät jalostusohjelmasta <https://www.hippos.fi/tiedostot/jalostusohjelma-suomenhevoset/>

Askellajikoe oman ratsastajan kanssa

Askellajikokeessa oriit suorittavat jalostusarvosteluohjelman ikäluokan vaatimusten mukaisesti. Askellajikokeessa arvioidaan käynti, ravi ja laukka sekä kuuliaisuus ja yhteistyökyky.

Käynnin tulee olla tahdikasta, irtonaista, rentoa, aktiivista ja matkaavoittavaa. Ravin tulee olla tahdikasta, irtonaista, säännöllistä, joustavaa ja lennokasta. Laukan tulee olla matkaavoittavaa, tahdikasta, kevyttä ja lennokasta. Hevosen tulee kantaa itsensä kaikissa askellajeissa.

Liite 2 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 1 4-vuotiaille oriille 2016

Liite 3 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016

Testiratsastus

Oriin askellajit, ratsastettavuus ja luonne arvioidaan myös testiratsastajan kanssa. Oriin ratsastettavuuden arvioimiseksi testiratsastaja ratsastaa hevosella käyntiä, ravia ja laukkaa. Hevosen ratsastettavuuden arvostelussa testiratsastaja kiinnittää erityisesti huomiota hevosen yhteistyöhaluun, eteenpäinpyrkimykseen, tasapainoon sekä kykyyn lyhentää ja pidentää askelta.

Askellajituomarit arvioivat hevosen askellajeja myös testiratsastuksen aikana.

Estekokeet

Estekokeessa arvioidaan tekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yhteistyöhalu.

Irtohypytys 4-vuotiaat oriit (kevät)

Neljävuotiaat, keväällä esitettävät, oriit suorittavat irtohypytyksen. Irtohypytys suoritetaan pysty-pysty-okseri –sarjalla. Arvosteluesteen minimikorkeus on 110 cm.

Liite 4 Suomenhevosoriiden irtohypytys

Estekoe oman ratsastajan kanssa

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit (sekä 4-vuotiaat syksyllä esitettävät) suorittavat estekokeen oman ratsastajan kanssa. Estekoe suoritetaan kuuden esteen radalla. Estekokeessa määritellyn korkeudet ovat vähimmäisvaatimuksia hyväksymistä varten. Esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Kiellot ja pudotukset vaikuttavat hevosen arvosteluun. Estekokeessa arvioidaan hevosen hyppytekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yleisvaikutelma.

Verryttelyesteet 2. ja 1. hypätään tuomariston ohjeiden mukaisesti. Tämän jälkeen rata hypätään kokonaisuudessaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään. Esteitä voidaan pyytää hyppäämään korotettuina, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

Liite 5 R-oriiden esterata ja minimikorkeudet

5.2 Pienhevossuunnalle ratsastettavuuskokeella esitettävät oriit

Pienhevossuunnalle esitettävän oriin tulee suorittaa ratsastettavuus tai ajettavuuskoe. Ratsastettavuuskoe pitää sisällään askellajikokeen, estekokeen ja testiratsastuksen.

Askellajikoe oman ratsastajan kanssa

Askellajikokeessa oriit suorittavat jalostusarvosteluohjelman ikäluokan vaatimusten mukaisesti. 4- ja 5-vuotiaan oriin tulee esittää kaikki askellajit suoralla ja kaarevalla uralla molempiin suuntiin, tehdä siirtymisiä askellajien välillä ja sisällä. Sen tulee lisäksi esittää pysähdys (5 s.), peruutus, ravissa 10 m voltti ja laukassa 20 m ympyrä. 6-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat askellajikokeessa Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelman 6-vuotiaille ja vanhemmille oriille (rata A).

Askellajikokeessa arvioidaan ravi ja laukka sekä kuuliaisuus ja yhteistyökyky. Käynnissä arvioidaan tahti, irtonaisuus, aktiivisuus ja matkaavoittavuus. Ravissa arvostellaan tahti, irtonaisuus, säännöllisyys ja joustavuus. Laukassa arvostellaan tahti, matkaavoittavuus ja luonnollinen tasapaino.

Liite 6 Pienhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 6-vuotiaat ja vanhemmat oriit

Testiratsastus

Oriin askellajit, ratsastettavuus ja luonne arvioidaan myös testiratsastajan kanssa. Oriin ratsastettavuuden arvioimiseksi testiratsastaja ratsastaa hevosella käyntiä, ravia ja laukkaa. Hevosen ratsastettavuuden arvostelussa kiinnitetään huomiota erityisesti hevosen yhteistyöhaluun, eteenpäinpyrkimykseen ja tasapainoon sekä kykyyn lyhentää ja pidentää askelta.

Askellajituomarit arvioivat hevosen askellajeja myös testiratsastuksen aikana.

Estekokeet

Estekokeessa arvioidaan tekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yhteistyöhalu.

Irtohypytys 4-vuotiaat oriit

Neljävuotiaat, keväällä esitettävät, oriit suorittavat irtohypytyksen. Irtohypytys suoritetaan pysty-pysty-okseri –sarjalla. Arvosteluesteen minimikorkeus on 80 cm.

Liite 4 Suomenhevosoriiden irtohypytys Estekoe oman ratsastajan kanssa

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat estekokeen oman ratsastajan kanssa. Estekoe suoritetaan neljän esteen radalla. Estekokeessa määritellyn korkeudet ovat vähimmäisvaatimuksia hyväksymistä varten. Esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Kiellot ja pudotukset vaikuttavat hevosen arvosteluun. Estekokeessa arvioidaan hevosen hyppytekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yleisvaikutelma.

Verryttelyesteet 2. ja 1. hypätään tuomariston ohjeiden mukaisesti. Tämän jälkeen rata hypätään kokonaisuudessaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään. Toisella kierroksella rata hypätään korotettuna. Sen jälkeen voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä korotettuina, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

Liite 6 P-oriiden esterata ja minimikorkeudet

5.3 Luonteen arviointi

Suomenhevosten jalostuksen tavoitteena on hyväluonteinen ja maltillinen hevonen. Luonnetta arvostellaan eläinlääkärintarkastuksen, mittauksen, rakennearvostelun sekä suorituskokeiden aikana. Näistä muodostetaan luonnepiste, joka vaikuttaa suorituskokeiden kokonaispisteeseen. Luonnepiste ei ole eri osioiden pisteiden keskiarvo, vaan kokonaisluonnepisteessä painotetaan suorituskokeiden luonnearviointeja.

5.4 Pisteytys ja palkitseminen

Kaikki arvostelukohdat pisteytetään asteikolla 4-10, puolikkaita pisteitä voidaan käyttää.

Suorituspisteet muodostuvat askellajien (käynti, ravi, laukka) keskiarvosta, estekokeen keskiarvosta (tekniikka, kapasiteetti ja laukka), ratsastettavuuspisteestä (testiratsastaja) sekä luonnepisteestä. Suorituskokeiden maksimipistemäärä on 40. Terveysominaisuudet voivat laskea palkintoa.

Ori voidaan palkita myös sen kilpailusuoritusten perusteella. Vaadittavat kilpailutulokset löytyvät voimassa olevasta jalostusohjelmasta. Oriin tulee kuitenkin suorittaa myös jalostusarvostelussa kaikki vaadittavat osakokeet hyväksytysti.

6. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS

4-vuotialle ja vanhemmille suomenhevosten kantakirjaan merkittävälle oriille myönnetään toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus.

Kaikki keinosiemennykseen käytettävät oriit on testattava vuosittain ennen siemennyskauden alkua tarttuvan kohtutulehduksen (CEM) ja virusarteriitin (EVA) varalta. CEM-testin osalta tuloksen on oltava vapauttava, jotta oriin jalostukseenkäyttöoikeus on voimassa. Luonnollisessa astutuksessa olevat oriit testataan ennen ensimmäistä siitoskautta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein.

Jalostukseen hyväksytyjen oriiden omistajien on ilmoitettava Suomen Hippokseen, mikäli ori myöhemmin

operoidaan nivustyrän vuoksi. Oriille on tällöin tehtävä fertilitteettitutkimus.

Mikäli oriin todetaan periyttävän perinnöllisiä sairauksia, voidaan se poistaa jalostuksesta.

7. ALUSTAVA AIKATAULU

Suomenhevoset arvostellaan 12. – 13.4.2024. Perjantaina on eläinlääkärintarkastus, rakennearvostelu ja estekokeet. Lauantaina on vuorossa askellajikoe, testiratsastus sekä palkitseminen.

8. MUISTILISTA

- **Tarkista viimeinen ilmoittautumispäivä Heppa-järjestelmän näyttelykalenterista.**
- Näyttelymaksu laskutetaan Hippoksesta ja se tulee maksaa laskun eräpäivään mennessä.
- **Röntgenkuvien palautus Suomen Hippokseen viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä.**
  - Mielellään klinikalta suoraan sähköpostitse osoitteeseen rtg@hippos.fi, viestin aiheeksi hevosen nimi ja rekisterinumero.
- Käsiohjelmaan tuleva **oriin rakennekuva** lähetetään **26.2.2024 mennessä** osoitteeseen pirje@hippos.fi Kuvan lähettäjä vastaa kuvan julkaisuoikeuksista. Kuvan tulee olla sivukuva oriista.
- **Majoitukset** varataan suoran Hevosopistolta <http://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/>
- Lisätietoja reception@hevosopisto.fi tai puh. +358 2760 21

Lisätietoja Suomen Hippos ry

Soila Lehmusvaara, jalostusassistentti
soila.lehmusvaara@hippos.fi
Puh. 020 760 5253

Suomen Hippos ry pidättää oikeuden muutoksiin.